

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/72/2017
Identifikačné číslo spisu: 1017200190
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1017200190.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu/sťažovateľa : S. K., bytom K. XX, C., IČO : 11 655 640, zast. JUDr. Ing. Branislav Pecho, advokát, Piaristická 2, Nitra, proti žalovanému : Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/28/2017-42 zo dňa 23. marca 2017, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Žalobou podanou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) dňa 06.02.2017 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 104270464/2016 zo dňa 10.11.2016, ktorým na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Bratislava (ďalej len „správca dane“) č. 103700214/2016 zo dňa 10.08.2016.

2. Uvedeným rozhodnutím správca dane podľa § 68 ods. 5 a 6 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“) určil žalobcovi za zdaňovacie obdobie 3. štvrťrok 2007 rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej len „daň“ alebo „DPH“) podľa pomôcok v sume 9.663,97 Eur, keď mu nepriznal nadmerný odpočet v sume 5.540,99 Eur a vyrubil mu daň v tam určenej sume.

3. Správny súd uznesením č. k. 1S/28/2017-42 zo dňa 23.03.2017 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. f) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok zmenený zákonom č. 88/2017 Z.z. (ďalej aj „S.s.p.“,

popřípade aj „Správny súdny poriadok“) odmietol žalobu z dôvodu, že nebola spísaná advokátom, žalobca nebol pri jej podaní zastúpený podľa § 49 ods. 1 S.s.p. a nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie žalovaného

4. Proti uzneseniu správneho súdu podal žalobca v zastúpení advokátom kasačnú sťažnosť a navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec správneému súdu na ďalšie konanie. V kasačnej sťažnosti uviedol, že z obsahu napadnutého uznesenia je evidentné, že žalobca nepredložil originál plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v predmetnom konaní a preto plnomocenstvo advokáta prikladá ku kasačnej sťažnosti.

5. Podľa pripojeného písomného plnomocenstva žalobca splnomocnil advokáta JUDr. Ing. Branislava Pecha PhD. zastupovaním v právnej veci proti žalovanému, o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia č. 104270464/2016 zo dňa 10.11.2016, a to v rozsahu práv a povinností aj podľa Správneho súdneho poriadku. Plnomocenstvo bolo podľa dátumu na jeho písomnom vyhotovení advokátovi udelené dňa 08.02.2017.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu kasačnej sťažnosti navrhol túto zamietnuť, pričom uviedol, že samotná žaloba neobsahuje žiadne relevantné údaje potvrdzujúce, že bola vyhotovená v súlade s § 49 ods. 1 S.s.p. a ani priložené plnomocenstvo nepreukazuje, že sťažovateľ splnil procesnú podmienku podľa uvedeného ustanovenia, podľa ktorého sa povinnosť zastúpenia advokátom vzťahuje aj na spísanie žaloby.

7. Sťažovateľ v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalovaného ku kasačnej sťažnosti uviedol, že nedostatok procesnej podmienky konania, spočívajúcej v nepredložení plnomocenstva pre advokáta pri podaní žaloby, odstránil doložením plnej moci, čím preukázal, že je v konaní pred súdom zastúpený advokátom a že bol zastúpený aj pri spísaní žaloby. Tvrdil, že žaloba bola spísaná advokátom JUDr. Ing. Branislavom Pechom, PhD.

8. Podľa jeho názoru zákon nestanovuje, že spísanie žaloby advokátom sa posudzuje výlučne formálne len na žaloby vyhotovené na hlavičkovom papieri advokáta, žaloby označené menom a priezviskom advokáta alebo výlučne na žaloby podpísané advokátom za žalobcu. Uviedol, že advokát môže v súlade s § 49 ods. 1 S.s.p. žalobu spísať a vyhotoviť a túto dať podpísať žalobcovi a bude tak splnená podmienka zastúpenia advokátom pri spísaní žaloby. Zaujal tiež názor, že zastúpenie advokátom pri spísaní žaloby je potrebné posudzovať širšie, tak, aby nebolo odňaté účastníkovi konania ústavné právo na súdnu ochranu.

III.

Právne závery kasačného súdu

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „kasačný súd“) v konaní o kasačnej sťažnosti preskúmal uznesenie správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.) a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti žalobcu nemožno vyhovieť.

Podľa § 49 ods. 1 S.s.p. žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Podľa § 59 ods. 1 S.s.p. platí, že ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2. Podľa ods. 2 v uznesení podľa odseku 1 správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho

doplniť alebo opraviť, a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

10. Správny súdny poriadok stanovil ako procesnú podmienku konania pred správnym súdom povinné právne zastúpenie advokátom počas celého konania s niektorými výnimkami zakotvenými v ustanovení § 49 ods. 2 S.s.p., pričom výslovne ustanovil, že táto povinnosť sa vzťahuje aj na spísanie žaloby.

11. Zákonodarca uvedené povinné zastúpenie s cieľom zabezpečiť aj týmto spôsobom zdokonalenie správneho súdnictva v Slovenskej republike (viď všeobecná časť dôvodovej správy k návrhu zákona) prostredníctvom takých procesnoprávných inštitútov

„ktoré umožnia čo najviac sa priblížiť k ideálu rýchlej a spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania za predpokladu zodpovedného prístupu subjektov k súdnemu konaniu a vytvoriť tak priestor pre kvalitnejšie súdne rozhodnutia. S uvedeným nevyhnutne súvisí aj ďalší cieľ, a to zlepšiť vymožitelnosť práva judikovaného v civilnom súdnom konaní, čo predpokladá vytvorenie efektívnych inštitútov procesu v správnom súdnictve.“

v osobitnej časti dôvodovej správy objasňuje najmä tým, že

„v správnom súdnictve je totiž značne obmedzená možnosť zmeny žaloby po uplynutí lehoty na jej podanie, a preto je pre rozhodovanie správneho súdu určujúci práve obsah žaloby (rozsah a dôvody), pričom samotné zastupovanie na pojednávaní je v podstate sekundárne. .“

12. Pre kasačný súd je nepochybné, že povinné zastúpenie advokátom je jedným z vyššie uvedených procesnoprávných inštitútov, ktoré majú priblížiť správne súdnictvo k ideálu rýchlej a spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania tým, že právne služby poskytnuté advokátom so štandardom uvedeným v § 18 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov zabezpečia najmä vysokokvalifikované a profesionálne spísanie žaloby vrátane koncipovania žalobných bodov (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.) a následne prispievajú k efektívnemu vedeniu súdneho prieskumu.

Účelom povinného právneho zastúpenia je týmto spôsobom zabezpečiť účinnú ochranu práv a záujmov účastníkov v konaní pred správnym súdom, kde sa spravidla riešia zložité právne otázky z rozsiahlej oblasti správneho práva, na ktoré účastník nedostal v administratívnom konaní pre neho uspokojivú odpoveď.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. v znení relevantnom pre preskúvanú vec advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Prítom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

13. Základným dôkazom preukazujúcim splnenie povinnosti zákonného zastúpenia advokátom pre správny súd je preto splnomocnenie [ide nepochybne o legislatívny novotvar, ktorý bude nepochybne pôsobiť rozporuplne voči zaužívanému hmotnoprávnemu plnomocenstvu zakotvenému v ustanovení § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka - poznámka kasačného súdu], ktoré je udelené advokátovi, alternatívne potvrdenie o požadovanom právnickom vzdelaní žalobcu, jeho zamestnanca alebo člena, a toto je v zmysle § 182 ods. 2 písm. a) S.s.p. povinnou náležitosťou správnej žaloby, ktoré musí byť k správnej žalobe aj pripojené. Tak sa stáva súčasťou súdneho spisu a dostupným dôkazom aj na spätné potvrdenie splnenia hore uvedenej podmienky konania.

Podľa § 182 ods. 2 písm. a) a b) S.s.p. k správnej žalobe musí byť pripojené

a/ splnomocnenie udelené advokátom, ak nejde o výnimky uvedené v § 49 ods. 1 a 2 ,

b/ potvrdenie o požadovanom vzdelaní žalobcu, jeho zamestnanca alebo člena podľa § 49 ods. 1.

14. Z preskúvanej veci je tiež nesporné, že žalobca nie je osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa a preto sa na neho nevzťahuje výnimka zo zásady povinného právneho zastúpenia uvedená v ustanovení § 49 ods. 2 S.s.p.

Z uvedeného dôvodu v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného mal povinnosť byť zastúpený advokátom už od okamihu spisovania žaloby.

15. Nakoľko zákonodarca sa v ustanovení § 49 ods. 1 S.s.p. neuspokojil len so stanovením povinného zastúpenia advokátom počas celého konania pred správny súdom (ako tomu bolo podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinného do 30.06.2016), ale zdôraznil v zmysle koncentračnej zásady požiadavku, aby bola žaloba advokátom už spísaná, tak tým dal najavo, že prevzatie zastúpenia žalobcu až po podaní správnej žaloby nedostatok procesnej podmienky podľa § 49 ods. 1 S. s. p. nemôže odstrániť.

16. Z jednoznačnej formulácie zákonnej požiadavky na zastúpenie advokátom aj na spísanie žaloby je nutné potom vyvodit', že preukázanie splnenia tejto procesnej podmienky musí vyplývať už z podanej správnej žaloby a jej povinných príloh. Skutočnosť, že žalobu spísal advokát, má byť zrejماً už z jej samotného písomného vyhotovenia, v ktorom advokát, ktorý je poverený žalobcom na vypracovanie žaloby, pripája v súlade s odbornou starostlivosťou svoje identifikačné údaje.

17. Ak z písomného vyhotovenia správnej žaloby a jej príloh nevyplýva, že bola spísaná advokátom, ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorého obligatónym právnym následkom je odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. f) S.s.p.

Pokiaľ by zo žaloby bolo zrejماً, že bola vypracovaná (spísaná) advokátom, avšak žalobca by k nej nepriložil písomné plnomocenstvo advokáta, išlo by o neúplné podanie vo veci samej a správny súd by mal povinnosť vyzvať žalobcu na jeho doplnenie v stanovenej lehote (§ 59 S. s. p.).

18. V preskúmvanej veci je zo súdneho spisu zjavné, že správna žaloba podaná žalobcom na poštovú prepravu krajskému súdu dňa 06.02.2017 nebola spísaná advokátom, pretože z jej textu ani z jej príloh takáto skutočnosť nevyplýva, formátovaním dokumentu sa zreteľne odlišuje od nižšie uvedeného Vyjadrenia v právnej veci a absentujú v nej akékoľvek identifikačné údaje pre určenie spisujúceho advokáta.

Tomuto záveru zodpovedá i údaj na písomnom podaní s označením Plnomocenstvo (č.l. 46) pripojenom ku kasačnej sťažnosti, podľa ktorého žalobca plnú moc udelil advokátovi JUDr. Ing. Branislavovi Pechovi, PhD. dňa 08.02.2017, teda 2 dni po odoslaní správnej žaloby krajskému súdu. Iba skutočnosť, že menovaný advokát dodatočne tvrdí svoje autorstvo k správnej žalobe zo dňa 06.02.2017 (bod č. 3 podania žalobcu z 31. júla 2017 označeného ako Vyjadrenie v právnej veci - č.l. 57), hodnoverne nepreukazuje v zmysle § 119 a nasl. Správneho súdneho poriadku, že bola spísaná advokátom a teda že procesná podmienka povinného právneho zastúpenia už pri spisovaní žaloby bola splnená.

19. Kasačný súd súhlasí so žalobcom v tom, že žaloba nemusí byť spísaná na hlavičkovom papieri advokáta, dokonca aj chýbajúci podpis advokáta na správnej žalobe by mal byť považovaný za jej odstrániteľný nedostatok. Nemožno však akceptovať dodatočné a dôkazne nijako nepodložené prihlásenie sa advokáta k spisaniu žaloby, ktoré nevyplýva ani z jej písomného vyhotovenia a dokonca ani z neskôr predloženej plnej moci prostredníctvom kasačnej sťažnosti.

20. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná, pretože správny súd v súlade s citovanými ustanoveniami S. s. p. žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. f/ odmietol. Preto postupoval kasačný súd podľa § 461 S. s. p. a nedôvodnú kasačnú sťažnosť zamietol.

21. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že v konaní neúspešnému sťažovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 S.s.p.).